

1

Wydanie

0

Nr zmiany

2

Nr egzemplarza

DTR INSTRUKCJA MONTAŻU I EKSPLOATACJI

**CZUJNIK PRZEPIYWU POWIETRZA
typ CPP-1**

Chorzów, czerwiec 2010 r.

	Instrukcja montażu i eksploatacji - DTR		Ozn.	DTR AA – 60/a		
			Rev.			
	Czujnik przepływu powietrza typ CPP–1		Data			
			Wyd.	1	Zał.	

SPIS TREŚCI

1. PRZEDMIOT INSTRUKCJI	3
2. ZASTOSOWANIE	3
3. DANE TECHNICZNE.....	3
4. ZASADA DZIAŁANIA.....	4
5. WYKONANIE.....	4
6. MONTAŻ	4
6.1 UZIEMIENIE OBUDOWY	4
6.2 WPROWADZENIA PRZEWODÓW DO WNĘTRZA OBUDOWY	4
6.3 POŁĄCZENIA WEWNĘTRZNE I ZEWNĘTRZNE	4
7. KONSERWACJA I PRZEGLĄDY.....	5
8. WARUNKI ODBIORU I STOSOWANIA	5
9. PRZECHOWYWANIE	6
10. OPAKOWANIE I TRANSPORT	6
11. GWARANCJA	6
12. WYKAZ POLSKICH NORM ZHARMONIZOWANYCH Z DYREKTYWĄ 94/9/WE:	6

ZAŁĄCZNIK:

DEKLARACJA ZGODNOŚCI WE NR 03/10

	Instrukcja montażu i eksploatacji - DTR		Ozn.	DTR AA – 60/a		
			Rev.			
	Czujnik przepływu powietrza typ CPP–1		Data			
			Wyd.	1	Zał.	

1. PRZEDMIOT INSTRUKCJI

Przedmiotem instrukcji jest Czujnik przepływu powietrza typu CPP–1 opracowany przez Spółkę Energomontaż Chorzów, zgodnie z dokumentacją nr AA-60/a.

Producent urządzenia:

ENERGOMONTAŻ CHORZÓW Spółka z o.o.
41-506 Chorzów, 16 Lipca 12
tel.: +48 32 78-74-300, fax : +48 32 78-74-301

2. ZASTOSOWANIE

Czujnik typu CPP–1 przeznaczony jest do kontroli przepływu powietrza w lutniociągach z wentylacją ssącą lub tłoczącą. W zależności od

potrzeb może być zainstalowany na początku lub jego końcu. Hermetyczne zestyki kontaktronowe czujnika przystosowane są do współpracy z dwoma obwodami iskrobezpiecznymi kategorii „ia” i „ib” o max. napięciu (szczytowym) nie przekraczającym 90 [V] dla każdego z nich. Zestyki mogą być wykorzystane do sygnalizacji dwustanowej np. w systemie CTT 32 lub w układach iskrobezpiecznych sterowania itp. Konstrukcja czujnika typu CPP–1, przystosowana jest do trudnych warunków dołowych, i pozwala na stosowanie go w podziemnych zakładach górniczych, w polach nie metanowych i metanowych w pomieszczeniach zaliczanych do stopnia „a” „b” i „c” niebezpieczeństwa wybuchu.

3. DANE TECHNICZNE

Nazwa wyrobu	Czujnik przepływu powietrza
Typ	CPP-1
Grupa:	I
Kategoria:	M1
Rodzaj budowy przeciwwybuchowej (oznaczenie ATEX)	 I M1 Ex ia I
Zakres temperatur otoczenia / T _a	-10 [°C] ≤ T _a ≤ +55 [°C]
Progowa wartość prędkości sygnalizowanej strugi powietrza	8 [m/s] ± 20%
Wyjście czujnika :	
a) prędkość strugi poniżej progowej	- dwa zestyki hermetyczne typ ZM 107/II
b) prędkość strugi osiągnięta	- zestyki zamknięte
	- zestyki otwarte
Maksymalne (szczytowe) napięcie U _N	90 [V]
Maksymalny prąd zestyków I _N	0,8 [A]
Moc P _N	20 [W]
Parametry obwodów iskrobezpiecznych na zaciskach 1÷2 i 5÷6 czujnika:	
- napięcie U _i	90 [V]
- prąd I _i	0,8 [A]
- moc P _i	20 [w]
L _i	~ 0
C _i	~ 0
ΣU _i	180[V]
Stopień ochrony obudowy (skrzynka zaciskowa)	IP54
Wymiary gabarytowe czujnika (wysokość x szerokość x długość)	302 x 232 x 250 [mm]
Masa czujnika	6 [kg]
Warunki pracy :	
- rodzaj pracy	dwustanowa
- pozycja pracy	pionowa ± 5°, (uchwytem do góry)
- max. amplituda wibracji	0,75 [mm]
- stopień agresywności korozyjnej	C wg PN-71/H-04651
- wilgotność względna	do 95 %

	Instrukcja montażu i eksploatacji - DTR		Ozn.	DTR AA – 60/a		
			Rev.			
	Czujnik przepływu powietrza typ CPP-1		Data			
			Wyd.	1	Zał.	

4. ZASADA DZIAŁANIA

Czujnik typu CPP-1 wyposażony jest w dwa magnesy stałe, zamocowane do ruchomej przesłony zawieszanej na zawiasach wykonanych ze sprężystych taśm metalowych.

Magnesy współpracują z dwoma zestykami kontaktronowymi (hermetycznymi) typu ZM107/II, zlokalizowanymi na wspólnym wsporniku usytuowanym równolegle do w/w przesłony. W skutek przepływu powietrza wentylacyjnego, dynamiczne ciśnienie strugi powoduje odchylenie w/w przesłony, a tym samym oddalenie magnesów i rozłączenie kontaktronów.

Czujnik przystosowany jest do pracy dwustanowej „jest przepływ” lub „nie ma przepływu” powietrza wentylacyjnego, wg n/w algorytmu:

- przy prędkości przepływu strugi powietrza, poniżej wartości progowej ($8[m/s] \pm 20\%$), magnesy są blisko zestyków, a zestyki są zamknięte, (stan nie działania czujnika),
- przy osiągnięciu lub przekroczeniu prędkości progowej, ciśnienie dynamiczne strugi przepływającego powietrza powoduje odchylenie przesłony (aż do ogranicznika), co skutkuje odsunięciem magnesów od zestyków i ich otwarcie. Jest to stan działania czujnika CPP-1.

5. WYKONANIE

Obudowa metalowa czujnika jest ocynkowana i pomalowana lakierem melaminowym w kolorze jasno niebieskim. Skrzynka zaciskowa, do podłączenia obwodów sygnalizacji, posiada zamknięcie pyłoszczelne oraz stopień ochrony zapewnianej przez obudowy IP54, zgodnie z wymogami normy PN-EN 60529.

Kontaktrony typu ZM 107/II umieszczone są w zalewie epoksydowej (epidian5).

6. MONTAŻ

Czujnik przystosowany jest do montażu na kracie osłonowej lub wlotowej lutniociągu.

6.1 UZIEMIENIE OBUDOWY

Skrzynka zaciskowa posiada dodatkowy zewnętrzny zacisk przyłączeniowy przewodu ochronnego z śrubą M6, zabezpieczoną przed samoodkręceniem.

Zacisk służy do przyłączenia przewodu uziemiającego o przekroju co najmniej 4 mm^2 .

6.2 WPROWADZENIA PRZEWODÓW DO WNĘTRZA OBUDOWY

Wprowadzenie przewodów do skrzynki zaciskowej czujnika wykonane jest poprzez dławiki kablowe M14x1,5 i M20x1,5.

Szczelność między kablem a korpusem wpustu zapewniona jest przy użyciu pierścienia uszczelniającego z gumy.

Wpusty kablowe spełniają wymagania normy PN-EN 60079-0.

6.3 POŁĄCZENIA WEWNĘTRZNE I ZEWNĘTRZNE

Oprzewodowanie wewnętrzne skrzynki zaciskowej urządzenia wykonane jest kablem z przewodami miedzianymi o izolacji polinitowej typu YStY $4 \times 0,5 \text{ mm}^2$. Połączenia przewodów i części wiodących prąd wykonano jako lutowane i śrubowe. Połączenia te są zabezpieczone przed samoodkręceniem.

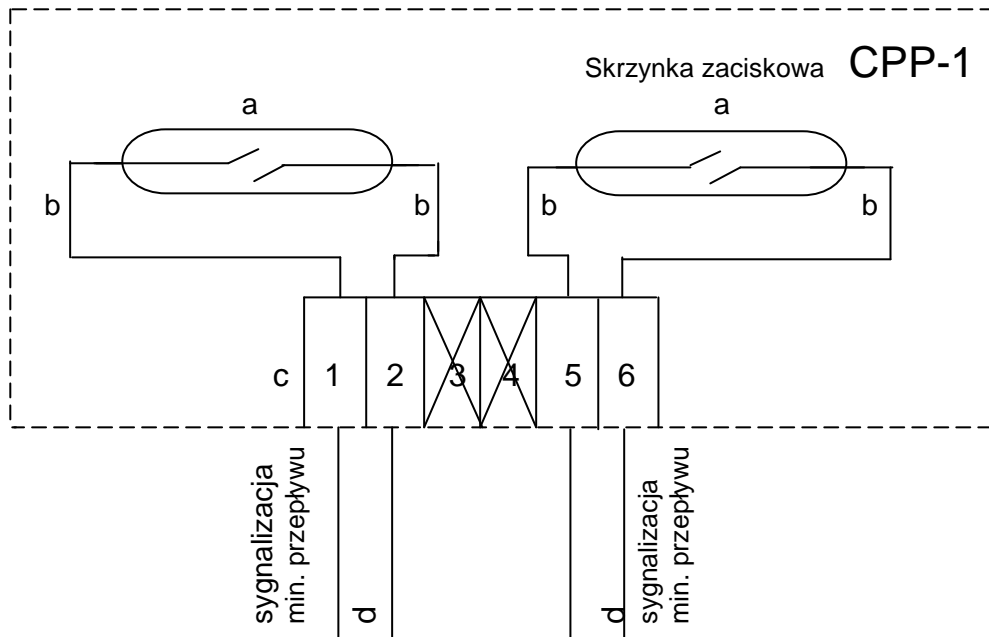
Przewody zewnętrzne, wprowadzone do wnętrza skrzynki zaciskowej, są przyłączane do listwy zaciskowej oznakowanych zacisków: 1-2 i 5-6.

W wykonaniu standardowym czujnik należy połączyć z obwodem iskrobezpiecznym przy użyciu przewodów o średnicy zewnętrznej nie mniejszej niż $\Phi 9,1 [mm]$. Podłączenia należy wykonać zgodnie z poniższym schematem połączeń elektrycznych.

Uwaga:

Zastosowanie przewodu o innej średnicy jest możliwe tylko w przypadku wcześniejszego uzgodnienia tego z producentem. (na specjalne zamówienie wykonuje się dławiki o mniejszej średnicy wewnętrznej).

Schemat połączeń elektrycznych

Objaśnienia:

a – kontaktron typu ZM 107/II

b – połączenia wewnętrzne; przewód typ YStY 4x0,5mm²

c – listwa 6-cio zaciskowa

d – połączenia zewnętrzne

7. KONSERWACJA I PRZEGLĄDY

Konserwacja polega na oczyszczeniu czujnika z zalegającego pyłu.

Raz na kwartał należy sprawdzić czy płytki zawieszona na sprężystych taśmach odchyła się swobodnie aż do ogranicznika.

Czujnik wymaga sprawdzenia poprawności działania raz na rok na stanowisku pomiarowym u producenta.

UWAGA:

Wszelkie czynności związane z przeglądem lub naprawą czujnika typu CPP-1 mogą być wykonane wyłącznie przez producenta, co jest potwierdzane odpowiednim świadectwem sprawdzenia.

8. WARUNKI ODBIORU I STOSOWANIA

8.1 Każdy czujnik przepływu powietrza jest odbierany na podstawie WTWiO/AA-60/a, przez kontrolę techniczną wytwórcy

8.2 Wyrób posiada certyfikat badania typu WE: Nr **KDB 06ATEX105**, wydany przez:

GŁÓWNY INSTYTUT GÓRNICWA
 JEDNOSTKA NOTYFIKOWANA Nr 1453
 ZESPÓŁ CERTYFIKACJI WYROBÓW
 Kopalnia Doświadczalna „BARBARA”

potwierdzający, że czujnik typu CPP-1 spełnia zasadnicze wymagania bezpieczeństwa i ochrony zdrowia dot. projektowania i budowy urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem wymienione w zał. nr 2 Dyrektywy 94/9/WE. (Rozdz.2 Rozporządzenia MG z 22.12.2005r. Dz.U. Nr 263;poz.2203)

8.3 Rodzaj budowy przeciwwybuchowej urządzenia (oznaczenie ATEX):

I M1 Ex ia I

gdzie:

- znak ochrony przeciwwybuchowej,

I - grupa I,

M1 - kategoria M1,

Ex - zgodność z normami dot. rodzajów budowy przeciwwybuchowej,

ia - symbol rodzaju stosowanej budowy przeciwwybuchowej,

I - symbol grupy urządzeń w przypadku rodzaju budowy „d”, „i” lub „q”.

	Instrukcja montażu i eksploatacji - DTR		Ozn.	DTR AA – 60/a		
			Rev.			
	Czujnik przepływu powietrza typ CPP–1		Data			
			Wyd.	1	Zał.	

8.4 Czujnik przepływu powietrza typu CPP–1 może współpracować z obwodami iskrobezpiecznymi kategorii „i_a” oraz „i_b”,

8.5 Maksymalne (szczytowe) napięcie dla jednego obwodu, w którym może być włączony czujnik typu CPP–1, nie może przekroczyć 90 [V],

8.6 Pozostałe parametry dla obwodów iskrobezpiecznych czujnika typu CPP–1 podano w pkt.3; Dane techniczne,

8.7 Do każdego wyprodukowanego czujnika typu CPP-1 wytwórca dostarcza:

- pisemną deklarację zgodności WE,
- Instrukcję montażu i eksploatacji - DTR.

9. PRZECHOWYWANIE

Czujnik powinien być przechowywany w pomieszczeniu, w którym wilgotność względna wynosi < 80%, a temperatura 10 ± 35 [°C]. Podczas przechowywania czujnik powinien leżeć płasko tzn. tak aby przesłona opierała się na korytku.

12. WYKAZ POLSKICH NORM ZHARMONIZOWANYCH Z DYREKTYWĄ 94/9/WE:

Czujniki przepływu powietrza typu CPP-1 produkowane są zgodnie z zasadami dobrej praktyki inżynierskiej, zwłaszcza w dziedzinie

10. OPAKOWANIE I TRANSPORT

Czujnik do transportu pakowany jest w pudełku kartonowym z tektury falistej, po demontażu śrub kotwowych i zapakowaniu ich w papier parafinowy.

Opakowanie jest oznakowane i zaopatrzone w następujące napisy:

- znak fabryczny lub nazwa wytwórcy,
- napis: „Ostrożnie – aparatura pomiarowa”,
- napis: „Nie przewracać”,
- napis: „Nie rzucać”.

11. GWARANCJA

Wytwórca gwarantuje prawidłowe działanie czujnika w ciągu 12-tu miesięcy licząc od daty instalowania (jednak nie dłużej niż 24 miesiące od daty produkcji) pod warunkiem dotrzymania przez użytkownika postanowień zawartych w niniejszej instrukcji.

W przypadku eksploatacji urządzenia w sposób niezgodny z niniejszą instrukcją obsługi DTR czujnika, gwarancja ta traci swą moc.

bezpieczeństwa i aktualnym stanem wiedzy technicznej przy spełnieniu n/w norm:

1. Urządzenia elektryczne w przestrzeniach zagrożonych wybuchem. Część 0: Wymagania ogólne.	PN-EN 60079-0:2009
2. Atmosfery wybuchowe Część 11: Urządzenia przeciwwybuchowe iskrobezpieczne „i”	PN-EN 60079-11:2007
3. Urządzenia grupy I kategorii M1 przeznaczone do pracy ciągłej w atmosferach zagrożonych metanem i/lub pyłem węglowym	PN-EN 50303:2004 + Ap1:2005
4. Stopnie ochrony zapewnianej przez obudowy (Kod IP)	PN-EN 60529:2003